

[Morten Lange.]

som indgår meget centralt i nyere debat om undervisningsformer ikke mindst i den højere uddannelse. Man kan måske betragte det som en modepræget bevægelse, som dog nok vil vise sig ligesom alle andre bevægelser at sætte sig nogle frugter, give nogle resultater og på en eller anden måde bidrage til syntesen af det, som på længere sigt bliver udviklingen i de højere uddannelser.

Derfor er det helt klart, at der fra mange af mine kolleger i universitetskredse og andetsteds naturligvis har været en skepsis over for konkrete holdninger ved Roskilde universitet. Men det er lige så klart, at det er lykkedes for undervisningsministeren — ved sin beslutning om at afbryde i realiteten det, som er det mest spændende i dette eksperiment — at få selv, jeg havde nær sagt den sidste eller dog den næstsidste modstander af Roskilde universitet inden for universitetskredse til at sige: undskyld, men det var nu alligevel ikke meningen. Jeg har i hvert fald kunnet notere mig undervejs, at det har været en helt påfaldende og efter min opfattelse både korrekt og forståelig reaktion.

For det er jo bare de sædvanlige bølger af nydannelse inden for universiteterne, der i særlig skarp grad har ramt Roskilde universitet i dets eksperimentelle udførelse af noget; det kunne næsten ikke være anderledes, og det skal man ikke lade sig forskrække af. Jeg er da fuldstændig klar over, at talsmanden for kristeligt folkeparti kan finde frygtelige eksempler, man kan bære hjem, og jeg er da også klar over, at hvis man er positivt indstillet, kan man finde nogle gode. Men det er ikke spørgsmålet om disse enketholdninger, det er spørgsmålet om, at man prøver på at finde en sti fremad.

Det gælder jo for alle eksperimenter, at de starter i en eller anden form for kaos og derfor altid er kritisable, men hvis man vil have en nydannelse af en eller anden slags, får man den altså med størst besvær, hvis man bare vil lave et af den gamle type om på en eller anden måde.

Jeg tror, det er meget vigtigt at hæfte sig ved denne ganske almindelige ting, også ganske vigtigt at huske, at på vej under diskussionen om Roskilde universitet talte man jo i lange tider om, at det under en eller anden form skulle være et filialuniversi-

tet i forhold til Københavns universitet. Det blev med vilje forkastet. Det havde været nemmere. Det havde måske endog været billigere. De havde ikke fået så mange smæk. Men om de havde lavet så mange nydannelser, kan man tvivle på, og hvis blot et fåtal af disse nydannelser består, så får vi altså alligevel noget for pengene.

Så er det altså især bekymrende — og det var det, jeg egentlig gerne ville have understreget med særlig præcis håndskrift — at det, som man her lukker ned, er det første forsøg på at lave en integreret læreruddannelse, som er det, vi allermost savner i hele det danske uddannelsessystem. Der er blevet talt pænt i dag om læreruddannelsesreformen af 1958. Det er fuldstændig rigtigt. Med den lykkedes det at ajourføre læreruddannelsen omtrent op til 1958-niveauet. Det er korrekt, og det må vist allerede betegnes som en heldedåd. Men nok skal vi glæde os over tidligere tiders helte, men bevare mindet om dem så stærkt, at vi ikke udvikler deres værk, det vil være en meget dristig gerning og ikke klog.

Så jeg vil blot benytte denne lejlighed til meget skarpt og præcist at understrege, at en fortsættelse af eksperimenter med en integreret læreruddannelse til hele det uddannelsessystem op til det 12 års niveau, som vi mere eller mindre søgende stræber henimod, er fuldstændig væsentligt at få klarlagt nu. Der må arbejdes på det med al den il og iver vi kan, ellers vil vi opdage, at der sker det sædvanlige, at når vi engang har reformerne parat for vores skole og vores uddannelse, så har vi ikke de lærere, der skal bruges til det. Læreruddannelsen skal gå forud for en virkelig skolereform. Vi har næsten altid lavet den bagefter, og dette er, som enhver kan se, upraktisk.

Jeg mener, at vi ikke bør fortabe os i diskussionerne om, hvordan Roskilde universitet har forsøgt at gøre sig selv til mobile marxister og andet, som i forhold til selve eksperimentet er utrolig ligegyldigt. Vi skal bare se, at her er man begyndt på at bearbejde noget, og denne udvikling må føres videre.

Det er op til ministeren at lægge de endelige rammer for uddannelsens indhold og form. Det er op til ministeren at sørge for, at vi har et lovgivningsmæssigt grundlag, som kan holde, men hvis man bliver skrækslagen